

Politieke Markt

Vergadering van 9 juni 2026

Programma - Regie op Vitaal Platteland

Adviesvraag natuurverbinding Ossenzijl

Portefeuillehouder

Miriam Slomp-Dekkers

Samenvatting

In september 2026 zal de provincie in de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) vragen om advies over het projectbesluit Natuurverbinding Ossenzijl. Het college wil dan, bij de gevraagde gemeentelijke inbreng, de aandachtspunten vanuit de raad meenemen in haar advies. Het college legt de gemeenteraad met dit raadsvoorstel een aantal aandachtspunten voor. Dit zijn met name de randweg Ossenzijl, de fietsverbinding (in relatie tot het opheffen van de Tussenbroekweg voor openbaar verkeer), de betrokkenheid van de inwoners van Ossenzijl en het toekomstperspectief van de omliggende agrariërs. Het college vraagt de raad om deze aandachtspunten waar nodig te onderstrepen en aan te vullen.

Beschrijving

Inleiding

Provincie Overijssel heeft het voornemen om een projectbesluit te nemen over de natuurverbinding Ossenzijl. In het Natura2000-beheerplan Weerribben-Wieden (2017) is bepaald dat deze natuurverbinding noodzakelijk is. Het projectbesluit zal gaan over de precieze locatie en de inrichting van de natuur. Met het projectbesluit wordt de natuurverbinding juridisch mogelijk gemaakt en vastgelegd. Met het projectbesluit zal namelijk door middel van een 'tijdelijk regelingendeel' het omgevingsplan gewijzigd worden. De voorbereiding is in januari 2026 formeel gestart met de terinzagelegging van het Participatieplan en de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De provincie werkt nu aan het ontwerp-projectbesluit. Naar verwachting legt de provincie in september 2026 het laatste concept van het ontwerp-projectbesluit voor aan de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG) om advies. Zoals in de Informatienota Natuurverbinding Ossenzijl (2026_B&W_00182) aangekondigd vragen we de gemeenteraad vóór deze BAG om aandachtspunten. De portefeuillehouder zal deze aandachtspunten betrekken bij de bespreking van het laatste concept van het ontwerp-projectbesluit in de BAG.

Adviesvraag

Het doel van de natuurverbinding is om voor een aantal soorten (o.a. moerasvogels, grote vuurvlieder, grote karekiet) het leefgebied te vergroten door de bestaande natuurgebieden Weerribben en Rottige Meente met elkaar te verbinden. Binnen het aangewezen plangebied van 120 hectare wordt gezocht naar de juiste plek om de opgave te realiseren. Het gaat hierbij om het inrichten van 74 hectare moerasgebied. Het natuurdoel ligt vast en is verplicht op grond van het Natura2000-beheerplan. De realisatie van deze natuurverbinding kent een lange aanloop. Vanaf 2017 zijn we via werkgroepen, ambtelijke adviesgroep en BAG betrokken. Onze aandachtspunten zijn met name de randweg Ossenzijl, de fietsverbinding (in relatie tot het opheffen van de Tussenbroekweg

voor openbaar verkeer), de betrokkenheid van de inwoners van Ossenzijl en het toekomstperspectief van de omliggende agrariërs. Vraag aan de gemeenteraad is of deze aandachtspunten worden ondersteund en of er nog aanvullende aandachtspunten zijn.

Aandachtspunten

De realisatie van de natuurverbinding Ossenzijl raakt gemeentelijke ambities voor een vitaal platteland en een leefbaar Ossenzijl. Daarop zijn we alert. Door aandachtspunten in te brengen zorgen we ervoor dat ontwikkelingen worden afgestemd en zorgvuldig kunnen worden afgewogen. In (en door) de lange aanloop naar dit projectbesluit heeft deze afstemming succes gehad. Zo heeft de provincie het agrarisch bedrijf aan de Tussenbroekweg 1a gekocht, dat klem dreigde te raken door de natuurontwikkeling. De agrariër heeft zich kunnen verplaatsen en daardoor weer perspectief gekregen. En zo heeft de provincie in 2020 deelgenomen aan schetsdagen in Ossenzijl, om samen met inwoners en ondernemers tot een visie op Ossenzijl te komen. Sindsdien houdt de provincie rekening met bijvoorbeeld een ommetje door de natuurverbinding. De volgende aandachtspunten worden reeds bij de afstemming betrokken:

1. De natuurverbinding moet compact en doelmatig zijn.

In de schaarse ruimte moet de natuurverbinding niet groter worden dan strikt noodzakelijk. Op basis van het vastgestelde Natura2000-beheerplan moet 74 hectare worden gerealiseerd. De provincie heeft alle grond in het zoekgebied (120 hectare) in eigendom. De gronden worden nu nog agrarisch gebruikt. We vinden het van belang dat de resterende gronden, die niet voor de natuurverbinding worden ingezet, weer worden ingezet voor de omgeving (inclusief de randweg).

2. De negatieve effecten op de omgeving moeten minimaal zijn, en waar nodig gecompenseerd.

In het nog op te stellen Milieueffectrapport zal worden beschreven welke effecten optreden bij de verschillende inrichtingsvarianten. Aandachtspunt is onder andere het voorkomen van vernatting van landbouwpercelen buiten het plangebied. Waar nodig en mogelijk moeten mitigerende maatregelen worden getroffen om negatieve effecten te dempen. Indien een negatief effect niet geheel is uit te sluiten, moet dit nadeel gecompenseerd worden.

3. De provincie is verantwoordelijk voor een goede participatie en zorgvuldige afweging.

De provincie is in gesprek met Plaatselijk Belang, hier zijn we bij betrokken. Bekend is ook dat de provincie in gesprek is met de omliggende agrariërs. Bij de inhoud van deze gesprekken zijn we niet aanwezig. Daarnaast is de provincie het aanspreekpunt voor individuele belanghebbenden. Deze één op één contacten zijn vertrouwelijk, en hier is de gemeente niet bij aanwezig.

4. Natuurverbinding mag randweg Ossenzijl niet in de weg staan.

De provincie houdt rekening met de randweg Ossenzijl. De gereserveerde ruimte voor deze weg (inclusief verstoringszone) wordt buiten de plangrenzen van de natuur gehouden. Naar verwachting zal de natuur eerder worden gerealiseerd dan de randweg. Aandachtspunt is dat de realisatie van de randweg niet door de dan aanwezige natuur mag worden beperkt.

5. De fietsverbinding moet zijn gegarandeerd.

Op verzoek van de provincie heeft het college het voornemen om een gedeelte van de Tussenbroekweg te onttrekken aan het openbaar verkeer. Dit is het deel dat in de natuurverbinding ligt, en van geen belang meer is voor het openbaar verkeer. Voorwaarde daarbij is wel dat er een nieuwe fietsverbinding is gerealiseerd. Hiervoor is nog grond benodigd van de provincie en Staatsbosbeheer.

6. In de natuurverbinding moet een ommetje worden gerealiseerd.

Plaatselijk Belang heeft de wens om een ommetje te creëren. Dit is mogelijk: naast het realiseren van natuurdoelen is de beleving van het gebied belangrijk. Plaatselijk Belang heeft voorgesteld om de wandelverbinding langs de Ossenzijlersloot door te trekken over de nieuw aan te leggen kaden. Deze kaden zijn nodig voor de natuurontwikkeling en lopen langs de Linde en aan de oostzijde van de natuurverbinding tot aan de Ossenzijlerweg. Aandachtspunt voor Plaatselijk Belang is de toegankelijkheid van dit pad.

7. Het opruimen van het erf Tussenbroekweg 1a moet als kans voor Ossenzijl worden verzilverd.

Op grond van het gemeentelijk beleid rondom Vrijkomende Agrarische Bebouwing (VAB-beleid) biedt het opruimen van het agrarisch erf mogelijkheden voor nieuwe ontwikkelingen van Ossenzijl. Het gaat hier om het toevoegen van woningen of verblijfsrecreatie. Deze toevoegingen moeten worden afgestemd met gemeente en Plaatselijk Belang en aansluiten op de visie op Ossenzijl. Aandachtspunt is ook de benodigde stikstofruimte voor de aanleg en het gebruik van de randweg Ossenzijl. Wij pleiten voor het inzetten van de agrarische stikstofrechten voor deze randweg. Het toekennen van stikstofrechten aan de randweg op basis van intern- en extern salderen is op dit moment complex. Gelet op de uitspraak van de Raad van State op 18 december 2024 heeft Gedeputeerde Staten besloten om tot 1 februari 2027 de vergunningverlening op basis van de Wet natuurbescherming op te schorten.

Gewenst resultaat

Een inventarisatie van aandachtspunten van de gemeenteraad met betrekking tot de natuurverbinding Ossenzijl, zodat de portefeuillehouder Vitaal Platteland met een breed gedragen inbreng kan komen.

Argumenten

1.1 De gemeenteraad is geen bevoegd gezag

In dit traject is het niet aan de gemeenteraad om een besluit te nemen over het wel of niet realiseren van de natuurverbinding. De provincie is bevoegd gezag. Op grond van de Omgevingswet is een projectbesluit nodig. De gemeenteraad heeft hierin formeel geen bevoegdheid. Het is de wens van het college om de gemeenteraad bij zijn adviesrol te betrekken. Dit is aangekondigd in een informatienota. Uiteraard behoudt de raad de mogelijkheid om nog een zienswijze in te dienen op het moment dat het ontwerp-projectbesluit ter inzage is gelegd.

1.2 De BAG is formeel adviesorgaan van de provincie

De gemeente Steenwijkerland is ambtelijk en bestuurlijk betrokken. Deze betrokkenheid verloopt via de werkgroep (inhoudelijke uitwerking), ambtelijke adviesgroep (AAG) en de BAG Wieden-Weerribben. Hierin werken overheden en gebiedspartners (zoals naast de gemeente ook LTO en Waterschap) samen aan de wettelijke taak van ontwikkeling en bescherming van het Natura 2000-gebied, rekening houdend met de belangen vanuit de omgeving. De BAG adviseert Gedeputeerde Staten over onder andere het projectbesluit. Dit advies is niet bindend, maar weegt wel zwaar; Gedeputeerde Staten zal een afwijkend besluit goed moeten motiveren.

1.3 De portefeuillehouder betreft de aandachtspunten bij de gemeentelijke inbreng

Tot de zomer zijn er nog afrondende gesprekken waarin de aandachtspunten naar voren worden gebracht. De portefeuillehouder heeft het gemeentelijk standpunt nog niet bepaald. In de BAG van september zal de portefeuillehouder op basis van de aandachtspunten uit de Politieke Markt tot een inbreng komen.

1.4 De raad kan het belang van de in het voorstel genoemde aandachtspunten onderstrepen

De in dit voorstel genoemde aandachtspunten zijn al onderwerp van gesprek tussen gemeente en provincie. Bij dit voorstel zijn ook de zienswijzen betrokken die zijn ingediend op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Deze zienswijzen en onze aandachtspunten komen grotendeels overeen. In de werkvergadering is dit toegelicht.

1.5 De raad kan aanvullende aandachtspunten aandragen

De gemeenteraad heeft in haar volksvertegenwoordigende rol oog en oor voor de inwoners en ondernemers in het gebied. Vanuit deze rol kan de gemeenteraad nog nieuwe en aanvullende aandachtspunten inbrengen.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Deze adviesvraag loopt vooruit op de terinzagelegging; er zijn nog geen openbare stukken

Gedeputeerde Staten heeft het ontwerp-projectbesluit nog niet vastgesteld en de terinzagelegging is nog niet gestart. De ambtelijke stukken zijn op het moment van de adviesvraag nog in afronding. Dit betekent dat deze stukken niet als bijlage bij de adviesvraag kunnen worden gedeeld. We hebben op

2 juni 2026 een werkvergadering gepland waarin we de gemeenteraad informeren. De provincie is dan bereid een inhoudelijke presentatie te geven. Deze presentatie zal vervolgens bij de bespreking in de Politieke Markt van 9 juni 2026 worden gedeeld en is openbaar.

Duurzaamheid en social return

Het realiseren van de natuurverbinding draagt bij aan het versterken van de biodiversiteit. De aandachtspunten richten zich daarnaast op leefbaarheid en een duurzame toekomstbestendige ontwikkeling van Ossenzijl.

Financiële toelichting

Niet van toepassing.

Communicatie en participatie

De provincie heeft een participatieplan opgesteld. Op basis van dit plan informeert de provincie inwoners en ondernemers en zijn er momenten van raadpleging. De verantwoordelijkheid van de communicatie ligt bij de provincie.

Uitvoering en planning

De portefeuillehouder zal de aandachtspunten meenemen in de BAG, bij de bespreking van het laatste concept van het ontwerp-projectbesluit. Gedeputeerde Staten van Overijssel zal o.a. op basis van het BAG-advies een ontwerp-projectbesluit nemen, gevolgd door een periode van terinzagelegging. Volgens planning is dit in het derde kwartaal 2026. In diezelfde periode zal het waterschap ook het peilbesluit, behorende bij deze plannen, ter inzage leggen.

Is het besluit openbaar?

Ja

Besluit

Het college legt het volgende voor aan de gemeenteraad:

Het college van advies te voorzien over het projectbesluit Natuurverbinding Ossenzijl, door aandachtspunten mee te geven voor de gemeentelijke inbreng in de Bestuurlijke Adviesgroep (BAG).